

WSTĘPNY SZACUNEK GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

93-176 Łódź ul. Suwalska 29
tel. 42 6839-100, 6839-101

<http://www.stat.gov.pl/lodz>
e-mail: SekretariatUSLDZ@stat.gov.pl

LIPIEC 2009 R.^{1/}

Wyniki wstępnego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodnich w 2009 r. przedstawiają się następująco:

- **zbiory zbóż ogółem** wstępnie szacuje się na 2015,6 tys. t, tj. o 8,2% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 19,4% więcej od średnich zbiorów z lat 2003-2007,
- **zbiory rzepaku i rzepiku** ocenia się na 44,8 tys. t, tj. o 13,2% więcej od zbiorów uzyskanych w 2008 r. i aż o 91,3% więcej od średnich zbiorów z lat 2003-2007,
- **produkcję warzyw gruntowych** ocenia się na 570,6 tys. t, tj. o 1,8% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 2,9% więcej od średnich zbiorów z lat 2003-2007,
- przewiduje się, że **zbiory owoców z drzew** wyniosą 343,2 tys. t, co oznacza spadek zbiorów o 26,9% w stosunku do rekordowego roku ubiegłego, ale w porównaniu do średnich zbiorów z lat 2003-2007 jest to więcej o 14,5%,
- **zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** szacuje się na 57,0 tys. t, tj. o 5,0% mniej od zbiorów uzyskanych w 2008 r., a o 3,8% więcej od średnich zbiorów z lat 2003-2007.

W bieżącym roku korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej miały następujące czynniki:

- długa i ciepła jesień 2008 r. pozwalająca na dobre wyrośnięcie roślin przed wejściem upraw w stan zimowego spoczynku,
- korzystne warunki zimowania ozimin bez odnotowanych strat w zasianej powierzchni,
- opady deszczu występujące od połowy maja, które znacznie poprawiły stan uwilgotnienia gleby po okresie zbyt słabego zaopatrzenia roślin w wodę.

^{1/} Informacja zawiera wyniki wstępnego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, szacunku i pokosu traw łąkowych, warzyw gruntowych oraz oceny stanu plantacji ziemniaków i buraków cukrowych, opracowane na podstawie ekspertyz przeprowadzonych w I połowie lipca. Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy gminnych rzeczoznawców GUS opracowane na podstawie lustracji zasiewów, łąk i sadów,
- sprawozdawczość z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

Niekorzystnie natomiast wpłynęły:

- chłody oraz znaczne spadki temperatur, a także brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie w kwietniu i na początku maja, które hamowały wschody oraz wzrost i rozwój upraw,
- wtórne zachwaszczenie plantacji w dalszym okresie wegetacji spowodowane częstymi opadami deszczu uniemożliwiającymi zastosowanie chemicznego i mechanicznego zwalczania chwastów,
- niższy poziom nawożenia upraw,
- nadmierne opady deszczu w lipcu połączone z silnym wiatrem, często o charakterze burzowym, powodujące wyleganie zbóż oraz osypywanie się nasion rzepaku ozimego.

Jeżeli nie nastąpi radykalna zmiana pogody to opóźnienie zbiorów lub prowadzenie ich w niekorzystnych warunkach agrometeorologicznych może spowodować duże straty ziarna podczas żniw.

PRODUKCJA ROLNICZA

Zboża

Wstępnie szacuje się, że **powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wynosi 652,8 tys. ha^{2/} i jest o 0,3% mniejsza niż przed rokiem.

Ze wstępnego szacunku upraw rolnych wynika, że **zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosą 1972,9 tys. t i będą wyższe o 9,0% od uzyskanych przed rokiem. Wzrost produkcji zbóż w bieżącym roku wynika zarówno z wyższych plonów wszystkich gatunków zbóż jak i systematycznej poprawy struktury gatunkowej (poprzez wzrost powierzchni zasiewów pszenżyta kosztem mieszanek zbożowych). Zwiększenie plonowania zbóż w stosunku do plonów uzyskanych w poprzednim roku jest wynikiem przede wszystkim sprzyjającego układu warunków wilgotnościowych w maju i w czerwcu 2009 r., tj. w okresie kiedy potrzeby wodne zbóż są największe. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** ukształtowały się na poziomie 30,2 dt/ha, tj. wyższym od uzyskanych w 2008 r. o 9,4%.

Plony poszczególnych gatunków zbóż przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003-2007 ^a	2008	2009 ^b		
	w dt z 1 ha			2003-2007 ^a = =100	2008=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi.....	26,4	27,6	30,2	114,4	109,4
w tym:					
pszenica: ozima	34,2	36,4	37,4	109,4	102,7
jara	28,0	26,8	30,3	108,2	113,1
żyto	22,4	23,2	25,0	111,6	107,8

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny.

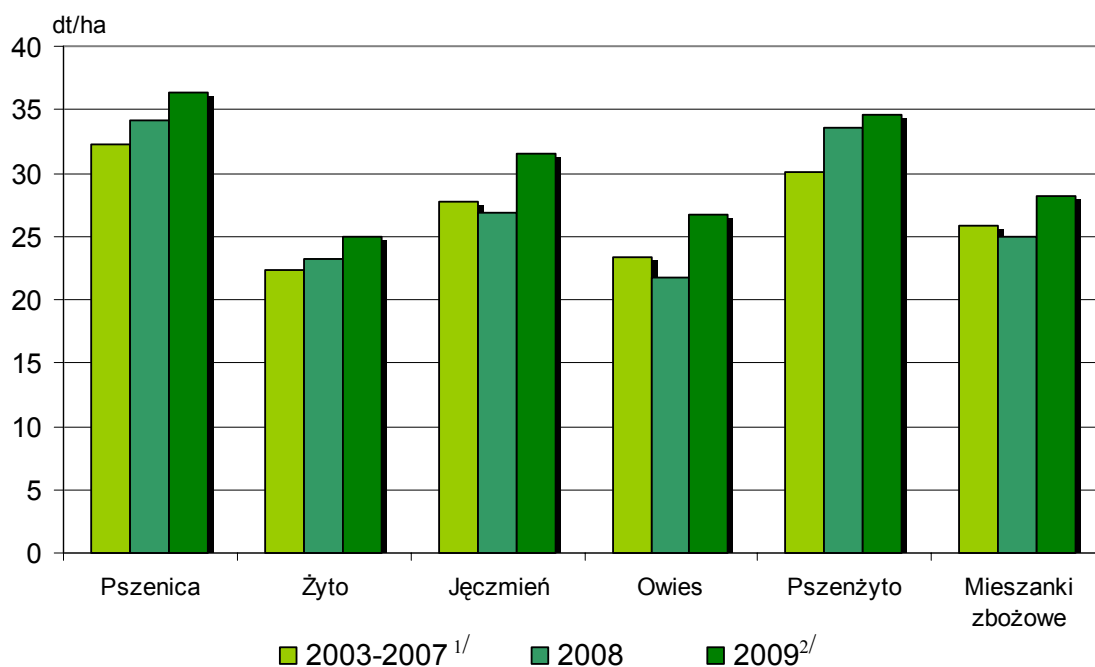
^{2/} Powierzchnię zasiewów upraw rolnych i ogrodniczych ustalono na podstawie szacunków rzeczoznawców terenowych GUS. Wyniki reprezentacyjnego badania powierzchni zasiewów zostaną wykorzystane do obliczenia produkcji w szacunku przedwzrostowym.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003-2007 ^a	2008	2009 ^b		
	w dt z 1 ha			2003-2007 ^a = =100	2008=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (dok.)					
jęczmień: ozimy	29,7	33,1	35,0	117,8	105,7
jary	27,5	25,9	30,1	109,5	116,2
owies	23,3	21,8	26,7	114,6	122,5
pszenżyto:ozime ..	30,6	34,1	34,9	114,1	102,3
jare	26,0	25,5	28,1	108,1	110,2
mieszanki zbożowe: ozime	28,4	29,9	32,5	114,4	108,7
jare	25,7	24,8	28,0	108,9	112,9

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

1/ Przeciętna roczna. 2/ Wstępny szacunek.

Rzepak i rzepik

Wstępnie szacuje się, że **powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku** łącznie wyniosła 17,2 tys. ha i była wyższa od ubiegłorocznej o 11,8%. **Plony rzepaku i rzepiku** ogółem wstępnie wyszacowano na poziomie 26,1 dt/ha, tj. wyższym od uzyskanych w roku poprzednim o 1,2%.

Na wysokość tegorocznych plonów rzepaku i rzepiku korzystnie wpłynęły:

- wyrównane wschody i prawidłowy rozwój roślin przed wejściem w okres zimowego spoczynku ze względu na długą i ciepłą jesień,
- dobre warunki zimowania (brak strat mrozowych),
- opady w miesiącach maj i czerwiec, likwidujące suszę glebową i poprawiające stan plantacji.

Niekorzystny wpływ miały natomiast:

- niedostateczne uwilgotnienie gleby występujące do połowy maja,
- niższy poziom nawożenia spowodowany bardzo wysokim wzrostem cen nawozów, zwłaszcza azotowych,
- przedłużający się okres zbiorów rzepaku i rzepiku.

Od 2004 r. występuje trend wzrostowy w powierzchni uprawy rzepaku z uwagi na uruchomione dopłaty do produkcji rzepaku na cele energetyczne.

Uprawy okopowe

Według wstępnego szacunku **powierzchnia uprawy ziemniaków** w 2009 r. jest mniejsza od ubiegłorocznej aż o 19,9%.

Brak opadów do połowy maja opóźnił wschody ziemniaków, ale późniejsza poprawa warunków wilgotnościowych wpłynęła korzystnie na zawiązywanie i wzrost bulw oraz w pełni umożliwiła wykorzystanie nawożenia mineralnego. Częste deszcze spowodowały jednak bardzo szybko porażenie wielu plantacji zarazą ziemniaka i innymi chorobami grzybowymi, a w konsekwencji pogorszyły stan upraw i skróciły okres wegetacji. Uwzględniając dotychczasowy przebieg pogody oraz wpływ innych czynników plonotwórczych, należy ocenić, że stan plantacji ziemniaka jest lepszy od oceny ubiegłorocznej i wynosi 3,7 stopnia kwalifikacyjnego (w 2008 r. – 3,4) co rokuje dobre plony, o ile radykalnie nie pogorszą się warunki klimatyczne w dalszym okresie wegetacji.

Wstępnie szacuje się, że **powierzchnia uprawy buraków cukrowych** będzie nieco niższa od ubiegłorocznej i wyniesie 6,5 tys. ha (spadek o 2,9%). Na słabsze i nierównomierne wschody miało główny wpływ opóźnienie terminów wysiewu. Poprawa warunków wilgotnościowych od II połowy maja przyczyniła się do intensywnego wzrostu roślin, a stan plantacji w I połowie lipca oceniono na 4,0 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,3 stopnia wyżej jak w analogicznym okresie roku ubiegłego. Aktualnie sprzyjający przebieg pogody dla wegetacji buraków cukrowych zapowiada dobre plony.

Siano łąkowe

Stan trwałych użytków zielonych po łagodnej zimie był dobry, jednak niekorzystny układ warunków wilgotnościowych w kwietniu i na początku maja oraz chłodne noce przyczyniły się do spowolnienia wzrostu roślinności łąkowej. Intensywne opady występujące w II połowie maja znacząco poprawiły stan plantacji trwałych użytków zielonych i miały największy wpływ na wysokość I pokosu siana, który wyszacowany został na 33,8 dt/ha, tj. na poziomie wyższym od ubiegłorocznego o 1,2%. Częste opady nie sprzyjały szybkiemu suszeniu traw, a zbierane siano było słabej jakości.

Niekorzystna pogoda w okresie zbioru I pokosu powodowała, że rolnicy w większym stopniu, niż w latach poprzednich sporządzali sianokiszonki.

Opady deszczu po zbiorze I pokosu bardzo korzystnie wpłynęły na odrost roślinności łąkowej na trwałych użytkach zielonych pod zbiory następnego pokosu.

PRODUKCJA OGRODNICZA

Warzywa gruntowe

Według wstępnej oceny łączna powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w roku bieżącym jest nieco mniejsza od powierzchni ubiegłorocznej (spadek o 1,1%). Dotychczas panujące warunki agroklimatyczne były bardzo zmienne. Niezbyt wczesna wiosna spowodowała opóźnienie o około dwóch tygodni siewy warzyw gruntowych. Niedostateczna ilość opadów w kwietniu oraz chłodne noce nie sprzyjały wschodom i wzrostowi warzyw gruntowych. Opady występujące od połowy maja poprawiły stan upraw, natomiast zbyt obfite opady deszczu w czerwcu i lipcu spowodowały nie tylko nadmierne uwilgotnienie gleby, a nawet w niektórych rejonach podtopienie upraw, co może spowodować straty w uprawach warzyw.

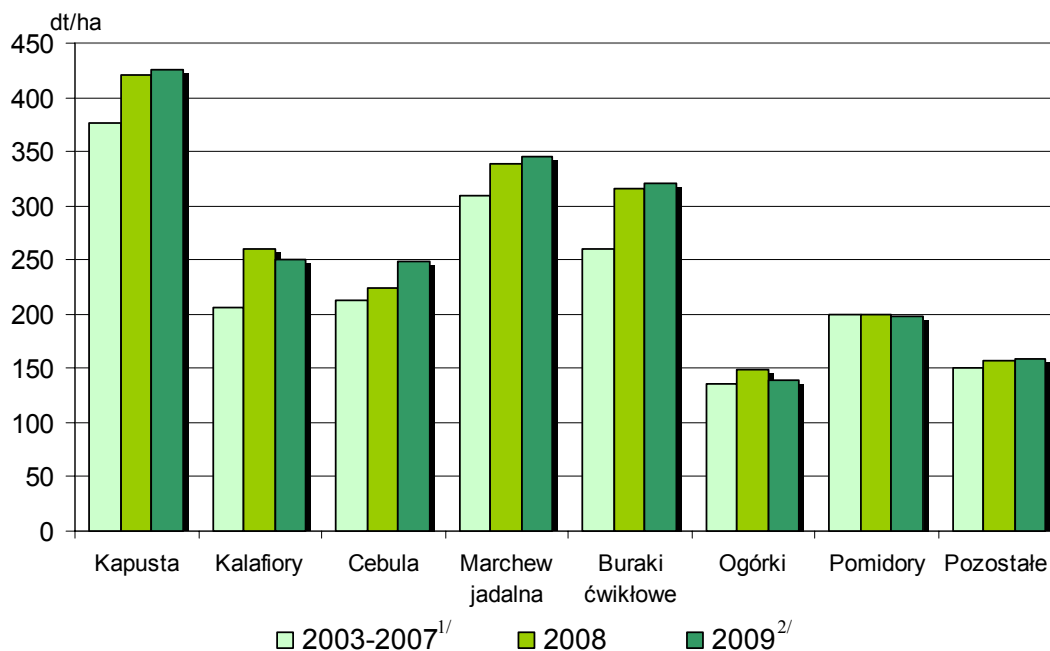
Szacuje się, że w 2009 r. zbiory warzyw gruntowych wyniosą 570,6 tys. t i będą wyższe od zbiorów ubiegłorocznych o 3,6 tys. t, tj. o 0,6%. Przewiduje się, że w stosunku do roku ubiegłego wyższe będą zbiory większości podstawowych gatunków warzyw z wyjątkiem gatunków ciepłolubnych – ogórków i pomidorów, a także kalafiorów. Niższe zbiory marchwi jadalnej wynikają jedynie ze zmniejszonej powierzchni uprawy tego gatunku.

Przewidywane zbiory warzyw gruntowych przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003-2007 ^a	2008	2009 ^b		
	zbiory w tonach			2003-2007 ^a = =100	2008=100
OGÓLEM	554232	566936	570569	102,9	100,6
Kapusta	137160	143538	146789	107,0	102,3
Kalafiory	19344	26696	22904	118,4	85,8
Cebula	104983	90441	93701	89,3	103,6
Marchew jadalna	118913	118968	117458	98,8	98,7
Buraki ćwikłowe	33846	44119	48934	111,2	110,9
Ogórki	43344	43652	41836	96,5	95,8
Pomidory	26287	24400	22062	83,9	90,4
Pozostałe ^c	70355	75122	76885	109,3	102,3

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Pietruszka, pory, selery, sałata, koper i inne.

Plony warzyw gruntowych w dt z 1 ha

1/ Przeciętna roczna. 2/ Wstępny szacunek.

Owoce z drzew

Według wstępnego szacunku zbiory owoców z drzew w bieżącym roku wyniosą 343,2 tys. ton i będą mniejsze o 126,0 tys. ton (o 26,9%) od rekordowych zbiorów ubiegłorocznych.

Niższe zbiory niż w roku ubiegłym wynikają z faktu, iż ponad połowa upraw sadowniczych w połowie maja została dotknięta przymrozkami wiosennymi. Występujące przymrozki spowodowały przemarznięcie wykształconych już zawiązków oraz kończących kwitnienie kwiatów. Ponadto łagodna zima przyczyniła się do nasilenia występowania szkodników drzew i krzewów owocowych, a wilgotna pogoda w dalszym okresie wegetacji spowodowała duże nasilenie chorób grzybowych. Z uwagi na to handlowa jakość owoców może być słabsza.

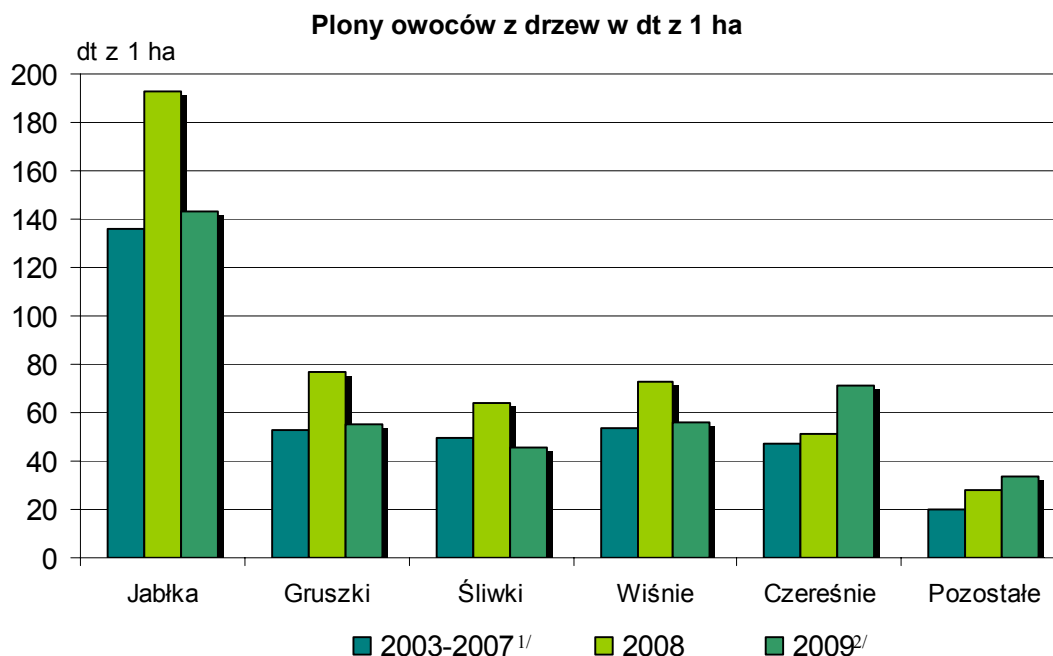
Wstępnie szacuje się, że zbiory z podstawowych gatunków drzew owocowych będą niższe od ubiegłorocznych: jabłoni o 27,0% (przewidywane zbiory 290,0 tys. t), gruszki o 31,2% (przewidywane zbiory 8,8 tys. ton), śliwki o 35,2% (przewidywane zbiory 12,0 tys. t), wiśni o 27,6% (przewidywane zbiory 25,9 tys. ton)

Zbiory czereśni w bieżącym roku osiągnęły rekordowy poziom 4,7 tys. t, tj. o 40,1% więcej niż w roku ubiegłym. Z uwagi na choroby, a także nadmierne opady deszczu jakość owoców czereśni była słabsza.

Przewidywane zbiory owoców z drzew owocowych ilustruje poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003-2007 ^a	2008	2009 ^b		
	zbiory w tonach			2003-2007 ^a = =100	2008=100
OGÓŁEM	299809	469223	343192	114,5	73,1
Jabłka	250692	397179	289970	115,7	73,0
Gruszki	7638	12827	8819	115,5	68,8
Śliwki	13088	18547	12027	91,9	64,8
Wiśnie	24379	35763	25876	106,1	72,4
Czereśnie	3038	3357	4702	154,8	140,1
Pozostałe ^c	974	1550	1798	184,6	116,0

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

1/ Przeciętne roczne. 2/ Szacunek wstępny.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Bieżący rok dla upraw owoców jagodowych, podobnie jak dla drzew owocowych, okazał się mniej korzystny. Szczególnie duże straty w plonowaniu spowodowane były przymrozkami wiosennymi, a największe wystąpiły w uprawach porzeczki czarnej. Nieco lepiej ocenia się plonowanie porzeczki kolorowej.

Łączne zbiory owoców jagodowych wstępnie oszacowane zostały na 57,0 tys. t, co oznacza spadek o 3,0 tys. ton (o 5,0%) w stosunku do roku ubiegłego.

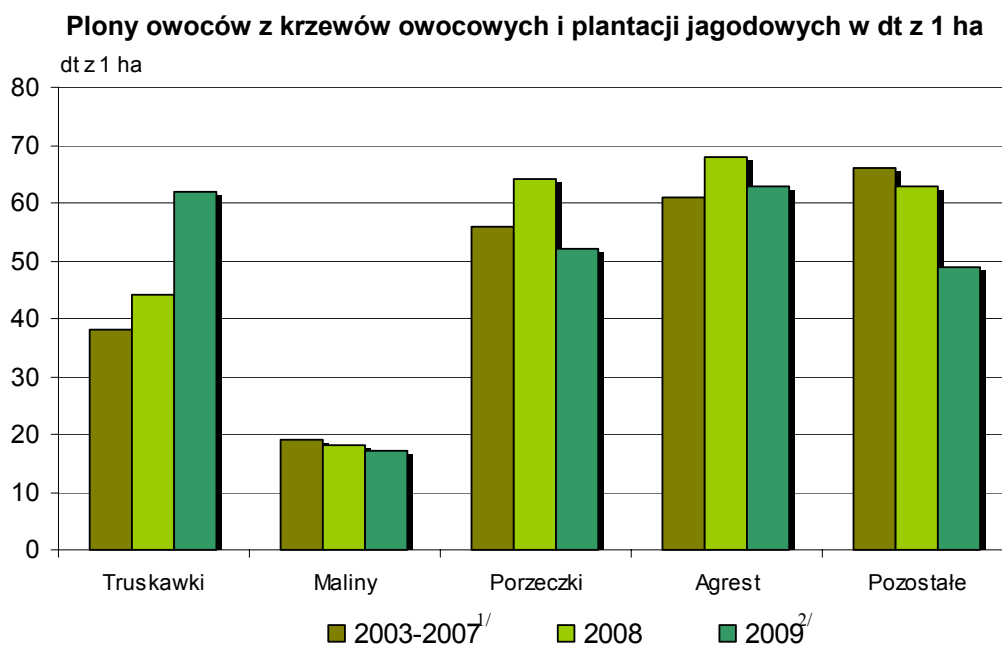
Ocenia się, że areal uprawy truskawek w bieżącym roku będzie niższy od ubiegłorocznego o 5,1%. Tegoroczne zbiory truskawek oszacowano na 18,7 tys. t, tj. więcej o 34,3% od zbiorów ubiegłorocznych. Należy zaznaczyć, że na większości plantacji nie wystąpiły straty mrozowe; kwitnienie i zawiązywanie owoców było bardzo dobre. Jednak nadmierne opady deszczu w okresie

zbiorów powodowały znaczne gnicie owoców, a tym samym pogorszenie ich jakości. Także na wielu plantacjach, zwłaszcza nieściółkowanych obserwowano duże nasilenie szarej pleśni.

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych przedstawia poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003-2007 ^a	2008	2009 ^b		
	zbiory w tonach			2003-2007 ^a = =100	2008=100
OGÓŁEM	54912	60000	57025	103,8	95,0
Truskawki	13327	13918	18693	140,3	134,3
Maliny	394	433	405	102,8	93,5
Porzeczki	29932	32411	26237	87,7	81,0
Agrest	686	835	787	114,7	94,3
Pozostałe ^c	10575	12403	10903	103,1	87,9

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Aronia, borówka wysoka oraz leszczyna, poziomka, winorośl i pozostałe.

1/ Przeciętne roczne. 2/ Szacunek wstępny.

U w a g a.

Przedstawione wstępne wyniki badań prognozowanych plonów dotyczą stanu na dzień 10 lipca br. i mogą ulec zmianie w zależności od dalszego przebiegu warunków agroklimatycznych.

Opracowanie: Edward Bedlechowicz – Wydział Badań Ankietowych

Opracowanie graficzne: Aleksandra Krupińska – Wydział Analiz